

האנחה

מבית "קבלה לעם" | גיליון מס' 45 | כסלו תש"פ | דצמבר 2019 | kab.co.il

תלויים באוויר

אם יש פה בעל בית, אין ספק שהוא קצת השתגע. "רק היום", הוא צועק עם כל מבזק חדשות. אבל אנחנו כבר יודעים שגם מחר יהיה אותו הדבר. סדרי עולם מתערערים, מעלים את סף העצבים הישראלי ודוחפים אותנו הרחק מהמקום הראשון במדד האושר העולמי, קרובים יותר לפי התהום, תלויים על בלימה.

ממשלה מתמוטטת, הנהגה מזוגגת, בתי חולים בקריסה. עשרים אחוז מהישראלים בולעים כדורים נגד דיכאון וחרדה; שלושים ושישה אחוז מהפנסיונרים מרגישים נטל על החברה; שליש מהילדים בודדים ולא רק בהפסקה; אנטישמיות קיצונית שחושפת שיניים בכל פה רביעי באירופה ונושכת ביהודי ארה"ב - שבעים אחוז יותר מבשנה שעברה. אפילו החורף מבושש לבוא, ובמקום גשמי ברכה מטפטף עלינו בעיקר מטח טילים.

איכשהו, אפילו במבול הטירוף הזה, עורפנו הקשה ממשיך להחזיק את הראש מורם בגאווה, מפזר "יהיה בסדר" לכל עבר, וטוען שאנחנו לא שונים מכל האחרים, אולי פשוט מקנאים בנו קצת יותר, אז מה. ואם יש פה בעל בית אנחנו מפנים לו את הגב. מסרבים לקבל שהשיגעון הוא נורת אזהרה עבורנו, שהקריאה "רק היום" מיועדת לעורר אותנו.

אבל פה ושם, יש גם רגעים שפתאום בנאדם מרגיש שהוא חלק מעם, ושאלות מהותיות מגיחות מן ההסתר: למה זה קורה לנו? איך ייתכן שהשנאה כלפינו מתרוממת מחדש? מה כולם רוצים מאיתנו? לאן כל ישראל הזאת הולכת, ומי מנהיג את הבירה?

ישנה דרך סלולה שעונה על השאלות האלו, שמסבירה איך לקבל את המפתחות של הבית ולעבוד בו יחד באחדות ובאחריות, וזו גם השעה. שמה בישראל חכמת הקבלה, וטעימה ממנה מוגשת לפניכם באהבה.

עמ'

חלוצות המחנה
נשים בונות חברה

10

עמ'

במעגל אחד
יש פתרון לאנטישמיות

4

עמ'

רק להיום
הנרי דוד על אהבת חייו

9

האומה

מבית "קבלה לעם"

אנחנו קבוצת אנשים מקשת רחבה ומגוונת של החברה האנושית. חברים ב"קבלה לעם" - תנועה בינלאומית שבמסגרתה אנו לומדים את חכמת הקבלה - השיטה לחיבור בין בני האדם מעל הבדלי מין, גזע, דת ושפה.

אנחנו הרכב מגוון ועשיר - ימנים ושמאלנים, דתיים וחילוניים, אשכנזים ומזרחים, יהודים ולא-יהודים - ואנחנו משמרים ומטפחים את הייחודיות של כל אחד ואחת, ועם זאת מחברים את הפאזל הרבגוני לתמונה אחת שלמה.

כל אחד מאיתנו התחיל את דרכו כששאל שאלות על מהות החיים ומשמעותם, שאלות שהובילו אותו אל לימוד חכמת הקבלה. יחד שאבנו, ועודנו שואבים, את השראתנו מאחד מענקי הרוח של העם היהודי, הרב יהודה אשלג, גדול חכמי הקבלה של המאה העשרים, הידוע בכינויו "בעל הסולם" על שם פירוש "הסולם" שכתב לספר הזוהר.

מה שמדביק בינינו זה הרצון המשותף לבנות חברה טובה יותר, עתיד טוב יותר, על פי עצות המקובלים. דרכם אנחנו לומדים להתבונן על המציאות מנקודת מבט הרמונית, ורוכשים יכולת להתקשר זה עם זה מעל כל ההבדלים.

בעזרתם ברור לנו שתכלית האנושות היא אחדות חובקת עולם, כי רק מתוך אחדות יכול כל אדם לקבל הזדמנות להביא את חייו לנקודת המימוש הגבוהה ביותר עבורו, ולחיות חיים מאושרים ומלאי משמעות. רק כך כל אדם יבנה קשרים טובים שישפיעו לטובה על כל מעגלי חייו ויספקו לו הבנה משמעותית על החיים.

עיקר הפעילות שלנו היא בקרב החברה הישראלית המפולגת. שם אנחנו שואפים ליצור אווירה של חום ואחוזה, שייכות וביטחון, איזון וערבות הדדית. הפעילות מחוץ לישראל מתמקדת בעיקר במתן מענה הולם כנגד האנטישמיות שממנה סובלים יהודי העולם, על ידי הפצת ידיעות חכמת הקבלה שתעמוד כחומה בצורה כנגד כל שונאי ישראל.

אנו מאמינים כי שימוש בחשיבה פלורליסטית ופתוחה, תוך התבססות על החכמה העתיקה, יישמשו סירה שעליה נחתור כולנו יחד לעולם טוב יותר. ומכל הלב, אנו מזמינים אתכם להצטרף ולכתוב יחד את הפרק הבא בהיסטוריה של עם ישראל.

נכתב באהבה על ידי חברי המערכת:
דודי אהרוני, נוגה זמיר, בן ציון גירץ
סמיון וינוקור, יוסי דבש

עיצוב גרפי: סטודיו PERRY-CREATIVE
הפקת דפוס: רמי יניב, שרון ועקנין
שיווק: יאיר אורן, חיים תורכיה | הגהה: רחלי לבנת
תמונות שער: שי לבנת

kab.co.il 1-700-509-209

"נצטוונו בכל דור ודור
לחזק בינינו את האחדות".

"ישראל כשיש להם אחדות,
אין סוף וקץ להשיג מעלתם".

הרב אליהו כי טוב, "ספר התודעה", פרק טז

רבי נועם אלימלך, "נועם אלימלך", פרשת פינחס

"הנני מצווה, שתתחילו בכל מאמצי כוחכם לאהוב איש חברו,
כמו את עצמו, ולהצטער בצרת חברו, ולשמוח בשמחת חברו עד
כמה שאפשר. ואקווה שתקיימו בזה דבריי ותישאו העניין בשלמותו".

הרב יהודה אשלג - "בעל הסולם", אגרת מט

"חייב אדם לדרוש טוב לעמו ולחבריו, בכל הדברים שהוא אוהב
ודורש טוב לנפשו, שנאמר 'ואהבת לרעך כמוך', ואמרו חז"ל 'זה כלל
גדול בתורה', שעל ידי השלום מקיימים ישראל את התורה".

רבינו יונה, "אגרת התשובה", יד

depositphotos

"חייבים לאהוב איש את אחיו באהבה אמיתית הראויה לאחים בני אב אחד ממש"

הראי"ה קוק, "תעודת ישראל ולאומיותו"

הלכות בין אדם לחברו הן מסלול הליכה על דרך האמת.
כך כתבו גדולי העם היהודי

"העיקר שהכול תלוי בו הוא שיהיה אהבה ואחוה בתוך בני ישראל,
שבזמן שיש שלום ביניהם ואהבה ואחוה ורעות הם עלולים לקבל התורה".

רבי קלונימוס קלמן הלוי אפשטיין, "מאור ושמש", רמזי שבועות

"ישראל הם ממקור האחדות
וכל ישראל חשובים כאיש אחד".

רבי נתן שטרנהרץ, "ליקוטי הלכות", חושן משפט, הלכות ערב, ג-ל

"היהדות צריכה לתת דבר
חדש לגויים, ולזה המה מחכים
משיבת ישראל לארץ".

הרב יהודה אשלג - "בעל הסולם", "כתבי הדור האחרון"

"יכוון לאהוב את כל אחד מישראל כנפשו, כי אם חס ושלום יש פירוד לבבות
ישראל למטה, אז גם למעלה אין התאחדות; אבל התאחדות בגופיהן שלמטה,
גורם התאחדות ודבקות נפשותיהן למעלה, ועל ידי זה גם תפילותיהן מתאחדות".

רבי שלמה גנצפריד, "קיצור שולחן ערוך" יב, ב

"כשכל יחיד יבין שטובתו וטובת
הציבור אחד הוא - בזה יבוא העולם
על תיקונו המלא".

הרב יהודה אשלג - "בעל הסולם", מאמר "השלום בעולם"

"ואהבת לרעך כמוך".
רבי עקיבא אומר:
זהו כלל גדול בתורה".

ירושלמי, נדרים ל, ע"ב

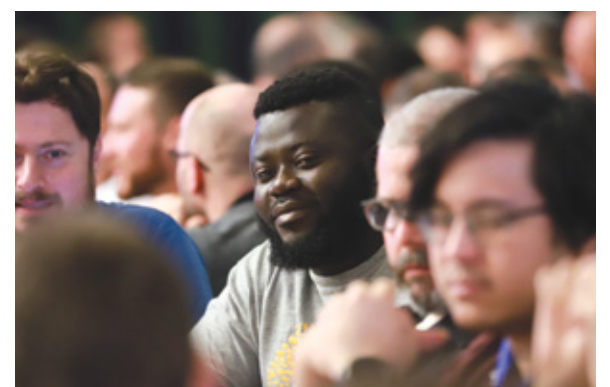
"מהות אהבת רעים הוא, שיהיה האדם אוהב כל מין
האנושי, יהיה מאיזה עם שיהיה, ויהיה מאיזה לשון
שיהיה, בעבור שהוא אדם, בדמותו ובצלמו כמוהו".

פנחס אליהו הורוביץ, "ספר הברית", מאמר "אהבת רעים", א

במעגל אחד:

נכדתו של קצין אס-אס ונכדתו של קורבן שואה

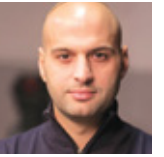
מה חושבים צאצאי נאצים על אנטישמיות? מה דור שני ושלישי לניצולי שואה חושבים על השנאה הגוברת כלפי היהודים בעולם? איך מתמודדים ישראלים באירופה עם מעמד היהודים החדש, ולמה הם חושבים שאנחנו בישראל שאננים כל כך? כנס "קבלה לעם" הבינלאומי שנערך בעיירה בורובץ בבולגריה מספק הצצה אל הכוחות הסמויים שחוזרים לבעבע

גל האנטישמיות גובר בעולם

צרפת: אדם ניסה לפרוץ לבית ספר יהודי תוך שהוא צועק השמצות אנטישמיות ✕ גרמניה: שני הרוגים בירי ליד בית כנסת ביום כיפור ✕ רומניה: 73 מצבות נותצו

* הנתונים מתוך הפורום לתיאום המאבק באנטישמיות

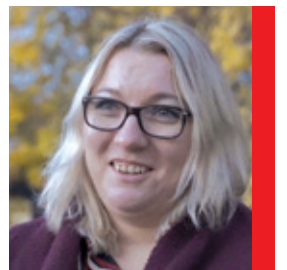
דודי אהרונים

הדרך מהעיר סופיה לעיר בורובץ רצופה כוונות טובות. תחילת נובמבר בבולגריה, והיערות צבועים בכתום-צהוב של שלכת. אני נוסע בכביש הצר המלא בעיקולים, חושב למה בכלל אני כאן, ואז נזכר שאני לא לבד. כמוני חוצים את המסלול הזה עוד תשע-מאות באי כנס "קבלה לעם" הבינלאומי: יהודים ולא-יהודים, ישראלים ואירופאים, גברים ונשים מגרמניה ומאוסטריה, מפולין ומישראל, מבלגיה ומרומניה, מליטא ומצרפת, שהגיעו לשלושה ימים של שיח משותף.

הנושא הנוכחי: זינוק מדאיג במקרי האנטישמיות ברחבי אירופה. הקושי: רגשות המשתתפים שנעו בין שנאת יהודים לאדישות ישראלית, בין פחד קיומי לסלידה שורשית לא מוסברת. המשותף לכולנו: העניין בשיטת החיבור שנלמדת בחכמת הקבלה.

"מתאחדים באירופה", נכתב באותיות ענק באולם הכנסים הראשי. אני מתיישב באחד מעשרות מעגלי הדיון הניצבים על הרחבה, מאזין לפסקול השפות הבלתי נתפס שמקיף אותי, ומחכה. לאט לאט מתמלאים הכיסאות בפרצופים זרים ובחיוכים מתרגשים. כל אחד מהמשתתפים נושא בתוכו את שק ההיסטוריה שלו, המלא תלאות וזוועות ושגרה יומיומית, סוחב את העבר שהוא מייצג.

בכנס הזה לא נטאטא שום דעה מתחת לשטיח, אלא נציב את כל המשקעים אל מול ההסבר העמוק והמחדש שמעניקה חכמת הקבלה לשורש האנטישמיות; נתחבר ונתעלה על כל משקעי העבר.

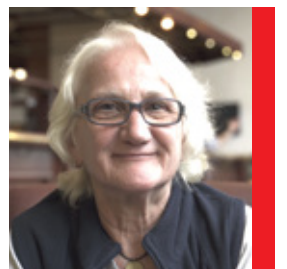
"את השנאה שנטפה כלפיהם ספגתי מאימא שלי. בשנאה הזו לא היה שום היגיון. רק רגשות".

מגדלנה שולוי, פולין

"קראתי בספר קבלה עם חבר, והיינו משוכנעים שהנה, שוב היהודים מנסים לרמות אותנו".

דאנאס טמסאוסקס, וילנה

"רציתי להיכנס למוחו של היטלר. קראתי את הכתבים שלו ושל גבלס ולא הצלחתי לפצח את העניין".

ברגיטה נואה, ברלין

"לא הבנתי מאיפה נובעת השנאה כלפי היהודים, אבל עם השנים למדתי להיות שותף לה".

לוקאש גרומדצקי, פולין

"היהודים היום לא מודעים לכך, אבל בני אומות העולם מרגישים היטב בתת-מודע, שביהודים יש תכונה מיוחדת שהם מסתירים. התסכול של אומות העולם נובע מהעובדה שהיהודים לא חולקים עימם את הסוד הזה, את פוטנציאל ההתפתחות הייחודי הזה. והשנאה ליהודים בוקעת למעשה מתוך הרגשת התסכול הזאת"

להיכנס למוח של היטלר

"סבא שלי היה נאצי עד יומו האחרון. התפיסה שלו עדיין נמצאת בתוכי, זורמת בי" מספרת האישה שלימיני, כריסטה באייש, 63, אשת חינוך מברלין. "התחושה הראשונה שצפה בי כשנכנסתי לכאן הייתה בלתי נסבלת, הפנים שמולי דמו לפניהם של היהודים ממחנות הריכוז. הרגשתי אשמה איומה. לחץ אדיר. זה לא פשוט לי. החלו לעלות בי זיכרונות מהילדות ומההורים ולא יכולתי להתעלם מהם, כל הרגשות הקשים פתאום התעוררו מחדש. אבל אני כאן כי חכמת הקבלה גרמה לי להיפתח, ודווקא עכשיו אני מצליחה למתוח קו בין מה שקרה אז לבין עליית האנטישמיות היום".

אמנון בזק, במקור מקיבוץ שדה בוקר, חי שבע-עשרה שנה בברייטון, אנגליה, ממשיך ומספר במעגל: "שני חברים שלי ישבו בפאב בלונדון ודיברו ביניהם בעברית. כשהם ביקשו ממשהו שישב שם אש לסיגריה, הוא שלף את החגורה שלו והצליף בהם עד שהם ברחו. בדיעבד הסתבר שהוא בכלל מוסלמי. מאז יש בי את הפחד הזה מהשנאה הזאת כלפי ישראלים. ב-2002, כשרק הגעתי לברייטון ואמרתי שאני ישראלי, זכיתי לקצת יחס אוהד, היום אנשים בולעים את הרוק וממשיכים בנימוס. בכיפור האחרון נעלנו מבפנים את דלת הכניסה לבית הכנסת והמשטרה פטרלה בחוץ. הכול השתנה באנגליה".

כשאני שואל למה הוא לא חוזר לארץ, הוא עונה שהחיים באירופה נוחים יותר ולא פשוט לוותר עליהם. "קשה לי עם היחס האגואיסטי הכללי, בארץ כל אחד דואג לעצמו ובאנגליה יש לפחות דאגה בסיסית לרווחת האנשים. מצד שני, ללכת עם הילדים לפארק ולראות על החומה שמולך גרפיטי של צלב קרס ענק - תסכים איתי שזה לא נעים. המצחיק הוא, שאת מי שחי בארץ זה לא מעניין, כולם חושבים שאני מגזים. ככה זה, כל עוד האנטישמיות לא

"סבא שלי היה נאצי עד יומו האחרון. התפיסה שלו עדיין זורמת בי".
כריסטה באייש, ברלין

"בכיפור האחרון נעלנו מבפנים את דלת הכניסה לבית הכנסת. הכול השתנה באנגליה".
אמנון בזק, ברייטון

דופקת לך בדלת, אין אנטישמיות".

"לסבא וסבתא שלי שרפו את מפעל הטקסטיל בליל הבדולח", אמנון ממשיך. "אני לא אגיד לך שאני לא מרגיש מאוים". "אז מה הביא אותך לכנס?" אני מסתקרן. "תסתכל סביבך. איפה תראה באירופה יהודים ולא-יהודים, שחורים, לבנים, ישראלים ואירופאים יושבים יחד ומדברים על זה? בלי לשפוט. עם הבנה שיש כאן איזה עניין עמוק שצריך לפתור יחד. לימוד הקבלה יוצר מכנה משותף, ויותר מזה, הוא מדבר על הנקודה הפנימית, השורשית, שאם נעבוד איתה, היחסים בינינו ישתנו".

ברגיטה נואה, 58, אחות סיעודית ממרכז ברלין, שסבה וסבתה התנגדו למשטר הנאצי והחביאו יהודים בזמן השואה, מוסיפה את ההתרשמות שלה: "במשך שנים רציתי להבין את השואה, רציתי להיכנס למוחו של היטלר. קראתי את הכתבים שלו ושל גבלס ולא הצלחתי לפצח את העניין. רק התשובות השכליות שקראתי בספרי הקבלה - תשובות קשות אבל הגיוניות - ענו לשאלות שניקרו בי והתחברו עם הרגשות הכמוסים שלי. אחרי שנים הבנתי שלעם היהודי יש תפקיד ייעודי, והיהודים בעצמם אינם מודעים אליו עד היום: למסור את רוח האחדות לאנושות. הידיעה הזאת הכניסה בי סדר למערכת. הבנתי עד כמה הייתי חסרת אונים כל השנים, ועכשיו אני יודעת להתמודד עם מי שאני ועם מה שהוא לא אני. זה מאוד מקל".

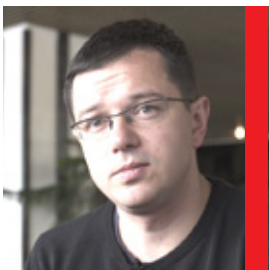
הסדנה שלנו הסתיימה, והאורחים נהרו לארוחת הצהריים. לא ידעתי אם המחנק נבע מהצפיפות במלון, או כי הסיפורים הכבידו עליי. חלק מהאורחים יצאו לשאוף אוויר בולגרי צח, ואני אחריהם, חושב איך פיסת ההיסטוריה החשוכה הזאת ערערה יסודות בפנימיות האדם, ואם בכנס הזה נמצא את הפנס שידליק את האור.

בורובץ. מהחלון הרחב בקומה השמינית אפשר לראות את הרכבל למדרון הגולשים קפוא במקומו.

"התשובה שקיבלתי מהקבלה היא שהמשמעות האמיתית של 'יהודי' היא נקודה ייחודית שקיימת בלב כל אדם".
דומאס מסיליוס, וילנה

המתגבר, מהרצון ליהנות על חשבון האחרים, הובילה לחורבן היחסים ביניהם, חורבן הבית.

היינו בדרגה רוחנית גבוהה ונפלנו ממנה לדרגה גשמית, אבל אותו 'רשימו', הרושם מהדרגה הרוחנית, נשאר בנו. הרושם הרוחני הזה למעשה מיועד לשרת את אומות העולם, להיות עבורן דוגמה ליחסים הרמוניים ולספק להן כוח וחכמה לנהל את חייהן באושר ובשלמות. אך מאחר שאנחנו לא ממלאים את ייעודנו, מתגלה באומות העולם שנאה כלפינו. זו הסיבה האמיתית לאנטישמיות. לא הקנאה בכישרון היהודי שלנו".

"ולעתכנס בעיירת סקי נידחת יאזן את האנטישמיות באירופה, בעולם?" אני מתעקש. "העולם כולו נמצא בשדה של כוחות", עונה הרב בחיך, "שדה שבו כולנו קשורים זה בזה. כולם. האנטישמיות מבטאת התנגדות בין שני כוחות טבע אדירים, שורשיים, שקיימים עוד מתחילת הבריאה: תכונת ההשפעה, תקרא לה נתינה, וכנגדה תכונת הקבלה. חכמת הקבלה מלמדת איך אנחנו יכולים להשוות בין כוח הקבלה לכוח ההשפעה, לאזן בין השניים ולהפוך את השלילי לחיובי; להשתמש באנטישמיות כמנוף לתיקון העולם. להמתיק את המר".

"אז איך עושים את זה?" אני שואל. "כשהיהודים מחוברים ביניהם כמו שנאמר 'כאיש אחד בלב אחד' הם מעוררים את הכוח החיובי שטמון בטבע" משיב הרב, "הם מפיצים טוב ורוגע באנושות כולה. הם מאזנים את אותו כוח שלילי שבא לידי ביטוי באנטישמיות. הכנס הזה רק חשף את השכבה הראשונה, הציף את הבעיה על פני השטח. הבליט אותה יותר כך שהיא מובנת יותר, קרובה יותר, בהירה יותר. מכאן גם מובנת תרומתה של חכמת הקבלה והפצתה לעולם. בכוחה למנוע הישנותם של אירועים אנטישמים קיצוניים, ולהביא לחיבור ואהבה בין היהודים ובקרב אומות העולם".

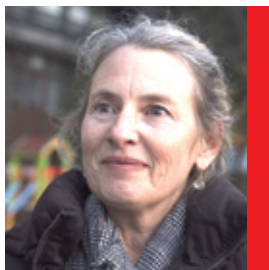
מביטה בי בגיחוך. "אין לי שמץ של מושג איך אדבר עם אימא על הכנס הזה. אני לא חושבת שהיא תבין את פשר הישיבה המשותפת של פולנים עם יהודים. אבל אני בכל זאת אנסה להעביר לה את הרוח. מי יודע..."

אני פוגש בלוקאש גרומדצקי, רתך בן 32, גם הוא מפולין. לשנינו קר ואנחנו צועדים בשביל המוליך אל קצה ההר. "אני זוכר שפעם טיילנו כל הכיתה בעיר הגדולה", הוא מספר לי, "הבטנו בבניינים הגבוהים, ואז המורה הצביע לעברם והזהיר בטון עוין: 'כאן גרים יהודים'. מאותו רגע קלטתי שיהודים הם דבר רע. אכזר. מפלצתי. לא הבנתי מהיכן נובעת השנאה כלפי היהודים, היא הייתה מופשטת, אבל עם השנים למדתי להיות שותף לה".

"ואיך הישיבה המשותפת עם יהודים במעגל אחד?", אני שואל. "פה בכנס זה אחרת. אין הבדלים של ממש, מתרכזים כאן ביחסים בין בני אדם", משיב לוקאש. "באנו ללמוד מי אנחנו, מה הטבע של כל אחד מאיתנו, מה ההבדלים בינינו, מה מפריע לנו להבין ולהתקרב. איך שלא נסובב את זה, ליהודים יש תשובות לשאלות המהותיות האלו. וכשאין תשובות, כשאין סיפוק, צומחת שנאה - תביעה מהיהודים. ככה נראה לי".

"חכמת הקבלה הפתיעה אותי שתפרה בעדינות את היהודייה והגרמנייה שבי".

אביה בלוק, קיבוץ רבדים

אנטישמיות היא חוק טבע

"אז מה כל כך מפתיע בחכמת הקבלה?", אני שואל את הרב ד"ר מיכאל לייטמן, שמלמד את חכמת הקבלה כארבעים שנה ומוביל את הכנס הבינלאומי מטעם "קבלה לעם". "מה הסוד של הקבלה? ואיך היא קשורה לאנטישמיות?"

"חכמת הקבלה מלמדת שהאנטישמיות היא חוק טבע נצחי, שהולך ומתפתח ומחייב איזון", הוא משיב, "איך לאזן את תופעת האנטישמיות? בעזרת החיבור בין בני האדם".

"זה דורש הסבר", אני מנצל את מרווח השתיקה, והרב לייטמן ממשיך: "בכל אדם יש רצון טבעי לקבל הנאה ותענוג. זה האגו שלו. זו האישיות שלו והלב שלו. בתוך האדם יש גם ניצוץ, גן רוחני, שמושך אותו להתפתחות מעל האגו, ובמקום לקבל הנאה לעצמו בלבד - להגיע לאהבת הזולת".

ביהודים, עוד מימי קדם, יש ניצוץ רוחני גדול שמושך אותם לעבר מטרת הבריאה, ניצוץ שמשפיע על אופן החשיבה שלהם, על היחס שלהם לבני האדם, לטבע ולעולם. היהודים היום לא מודעים לכך, אבל בני אומות העולם מרגישים היטב בתת-מודע, שביהודים יש תכונה מיוחדת שהם מסתירים.

התסכול של אומות העולם נובע מהעובדה שהיהודים לא חולקים עימם את הסוד הזה, את פוטנציאל ההתפתחות הייחודי הזה. והשנאה ליהודים בוקעת למעשה מתוך הרגשת התסכול הזאת. אותם אנטישמים מרגישים שהיהודים קשורים למטרת חיים נעלה ומונעים מהם את הגישה אליה, ולכן בכל דור ודור הם עומדים עלינו לכלותינו. האנטישמיות היא שנאת הגן הרוחני הלא-ממומש שטמון ביהודים.

בעבר היהודים היו אימפריה רוחנית, הם חיו בידידות ובאהבת אחים, מה שמכונה בקבלה בשם 'בית המקדש'. שנאת החינם שפרצה בין היהודים כתוצאה מהאגו

כשאין תשובות - יש שנאה

"גדלתי בבית שונא יהודים", מספרת לי מגדלנה שולין, 38, אשת מכירות מפולין. "זאת הייתה האווירה בכל המדינה וגם אצלנו בבית. את השנאה שנטפה כלפיהם ספגתי מאימא שלי. בשנאה הזו לא היה שום היגיון. היו רק רגשות. בכל ספרי ההיסטוריה שקראתי לא מצאתי תשובה חד-משמעית מה עשו לנו היהודים. ככה זה בעם הפולני, יש שנאת חינם ליהודים וכולם מסכימים איתה".

בעיר שגרנו בה יש גטו. מעולם לא ביקרתי בו. אני לא חזקה מספיק בשביל זה. ראיתי המון סרטונים בשחור-לבן והתחלתי מהרעיון המזוויע. זה פשע. אין לי מילים אחרות לתאר זאת. לפני המלחמה חיו יחד יהודים ופולנים בחצר אחת, ממש כמו כאן בכנס, ופתאום שבר ושנאה".

אני מצטמרר לרגע. מוזר לנהל שיחה עם אנשים ששונאים אותך שנאה תהומית ולא יודעים למה. מחוץ למלון קור אימים. כולם עטופים במעילים עבים. המעשנים מתנועעים כדי להתחמם, ומגדלנה מפשירה את הכפור במילים חמות. "אני מקנאה ביהודים. אתם אפילו לא רואים את זה, אבל אתם מחוברים ביניהם. אפילו שאני לא מבינה את השפה שלכם, אני רואה אתכם מחוברים. יש ביניהם כוח גדול". אני תוהה בקול רם מה היא תספר לאימה כשתחזור. מגדלנה

"האנטישמיות מבטאת התנגדות בין שני כוחות טבע אדירים, שורשיים, שקיימים עוד מתחילת הבריאה: תכונת ההשפעה, תקרא לה נתינה, וכנגדה תכונת הקבלה. חכמת הקבלה מלמדת איך אנחנו יכולים להשוות בין כוח הקבלה לכוח ההשפעה, לאזן בין השניים ולהפוך את השלילי לחיובי; להשתמש באנטישמיות כמנוף לתיקון העולם. להמתיק את המר"

גל האנטישמיות גובר בעולם

הולנד: יהודי הותקף בברוטאליות בחג הלאומי לרגל השחרור מהנאצים ✖ קנדה: בית כנסת סומן בצלבי קרס ✖ אוסטרליה: נער יהודי נאלץ לנשק את נעלי חברו לכיתה המוסלמי

האנטישמי חוזר לישון

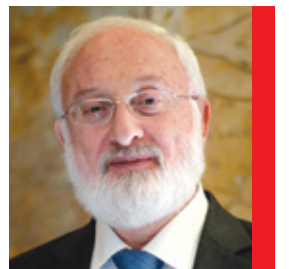
בבוקר למחרת העמק מלא ערפל סמיך. מהחלון הרחב בקומה השמינית אפשר לראות את הרכבל למדרון הגולשים קפוא במקומו. זו לא עונת הגלישה בבורובץ. קר לי רק מלהביט החוצה, ואני יורד לחדר האוכל לשתות תה חם. השיחה עם הרב לייטמן ממשיכה להדהד לי בראש ובלב. אני מתחיל להבין שאין כאן את מי להאשים, וגם שאין פה מקריות, אלא חוקיות שאני רוצה, או אולי חייב לגלות. אני מתיישב בשולחן לצד שני גברים ליטאים בגיל הארבעים. הם דומים זה לזה. לשניהם מסגרת משקפיים שחורה, לחיים סמוקות ומבט צונן. הפוך מהטון שבו שניהם דיברו. אני שואל אותם מה הם יודעים על העם היהודי, מסגיר את שורשיי.

הסתבר לי שגם דאנאס טמסאוסקס, צורף בן 42, המתגורר בקרבת העיר וילנה, וגם דומאס מסיליוס, 34, בעל חברת נדל"ן, נחשפו לכתבי הקבלה לפני כעשור, "אבל הייתי חשדן כלפי היהודים" מספר דאנאס. "אני זוכר שקראתי בספר קבלה עם חברה והיינו משוכנעים שהנה, שוב היהודים מנסים לרמות אותנו. שהם ממציאים תחבולות כדי לנצל אותנו. חמש שנים למדתי לבד, ורק בחמש השנים האחרונות עברתי ללמוד במרכז 'קבלה לעם' בוויילנה. חמש שנים לקח לי להבין שהיהודים לא באים לרמות אותי, אלא לספר לי את האמת. החכמה כל כך עמוקה ואוניברסלית עד שלפעמים אני חושב שאולי אני בכלל יהודי."

היחס שלי ליהודים השתנה, אבל עדיין רובץ בתוכי אותו אנטישמי. ככה זה, גדלתי בחברה שבה אנשים מטבעם שונאים יהודים. היינו שרים 'קח מקל - הכה יהודי!'. זו הייתה שנה שנבעה מחדשנות, כך התחנכתי ולא פשוט עבורי להתנקות מהדמות הזאת. אני גם לא בטוח שצריך. "מתי האנטישמי שבך רגוע ומתי הוא חסר מנוחה?", אני שואל את דאנאס. "כשאני שוכח מעצמי ומהיחס השלילי שקיים בי ומתרכז בזולת", הוא עונה. "אז האנטישמי חוזר לישון."

דומאס מרים את הספל הריק ומבקש לומר לי דבר מה לפני שהוא קם: "כשלמדתי לתואר ראשון באוניברסיטה קראתי תגובות נאצה למאמר שטען שליהודים אין מקום במדינת ישראל. אז הבנתי שלעם הליטאי יש בעיה עם העם היהודי. שלא מדברים בקול על בעיית היהודים. סוג של צביעות. מסתתרים בגבורה מאחורי המקלדת."

"אני מודה", הוא מביט לי בעיניים כלות, "גם בי יש שנהא כלפי היהודים. אבל זו לא באמת שנהא, אלא קנאה. אני חושב הרבה על מה זה אומר להיות יהודי, והתשובה שקיבלתי מהקבלה היא שהמשמעות האמיתית של 'יהודי' היא נקודה ייחודית שקיימת בלב כל אדם, נקודה שיכולה לקרב את האנושות כולה לחיות כמו משפחה אחת."

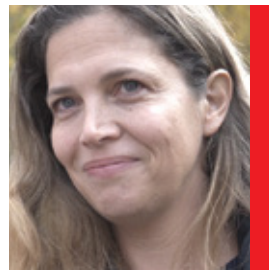
"חכמת הקבלה מלמדת שהאנטישמיות היא חוק טבע מתפתח, המחייב איוון באמצעות החיבור בין בני האדם."

הרב ד"ר מיכאל לייטמן, ישראל

"אני יושבת במעגל אחד עם יהודים, אבל מרגישה אנטישמית."

אירנה וולצ'יק, דורטמונד

"מי שחי בארץ לא רוצה לראות את האמת. אבל לאירופאים יש ציפייה מטורפת מהישראלים."

יפעת משולם, המבורג

שאננות ישראלית

במהלך היום אני משוחח עם שתי נשים שגרות על ציר גרמניה-ישראל, וחיות את הקרע האנטישמי-יהודי על בשרן.

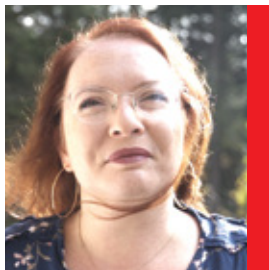
"בכיתה ב' עלינו מגרמניה לישראל, ומאז חיים בי שני צדדים", מספרת אביה בלוך, 55, מטפלת ברפואה סינית, "צד אחד זה המשפחה היהודית המורחבת של אבא, שנספתה רובה בשואה, וצד שני זה המשפחה הגרמנית של אימא, שבה חלקם היו מתנגדי היטלר וחלקם היו חיילים בצבא הנאצי. בבית כל הזמן היו יחסי אהבה-שנאה. כשסבא וסבתא באו לבקר מגרמניה, לא הזמנו את הסבתא היהודייה. ככה גדלתי, בסכסוך ביני לבין עצמי וכל הזמן ניסיתי לקבוע לאיזה צד אני שייכת. הוזהית עם הצד הגרמני בגלל הרקע הברלינאי שלי, אבל כשהילדים בבית הספר קראו לי נאצית נקשרתי לצד של הקורבן היהודי."

כשהתבגרתי, חיפשתי מה עומד מאחורי הכוחות המנוגדים שבי. כשחיים בפיצול כזה, הצורך לגשר על הפערים בתוכך רק מתגבר. חכמת הקבלה הפתיעה אותי שבכלל נגעה בקרע הזה, שתפרה בעדינות את היהודייה והגרמנייה שבי. משיעור לשיעור ראיתי ביתר ברור את ההתנגדות בצד הישראלי, ואת הקושי והרגשת הבושה של הצד הגרמני. בו-זמנית אני מזדהה עם שנאת הגרמנים ועם תחושת הקורבן היהודי. ממש שנהא עצמית. הכנס חשף את המקומות החבוים האלה. וכשחושפים טפח, אפשר להתעלות מעליו."

"שמעתי מישראלים שעברו לגרמניה שהחיים שם קלים יותר" אני משתף את יפעת משולם, 45, וטרינרית מהמבורג. "מי שחי בארץ לא רוצה לראות את האמת", היא קוטעת אותי ומכריזה בהחלטיות, "ברגע שמהו מתפקד, ולא משנה כמה אנחנו מוכשרים ומוצלחים - יאשימו אותנו. לאירופאים יש ציפייה מטורפת מהישראלים. איך זה שיום-יום ישראל מוזכרת שם בכותרות? מה, אין על מה לדבר באירופה? אין משברים? אין פליטים? אין צרות?"

"ישבתי במעגל עם מישהי מגרמניה שסבא שלה היה קצין אס-אס, ועם מישהי אחרת, מכחישת שואה."

טלי גרץ, תל-אביב

סוגרים מעגל

בכנס "קבלה לעם" בבורובץ אף אחד אינו מטשטש או מטיח את ההבדלים שקיימים ברקמה האנושית המגוונת. אף אחד אינו צובע הכול בוורוד ואומר שהכול טוב, כי הכול לא טוב. אבל יחד ומעל ההבדלים כולם מחפשים את נקודת החיבור המשותפת, ורוצים להבין את המטרה שמסתתרת מאחורי הסיפור העצוב שחיבר אותם יחד, רוצים למצוא את הגורם המאחד. לשבת עם אנשים שאינך מכיר, ולהיפתח. להתמלא בתקווה.

טלי גרץ, צעירה ג'ינג'ית מתל-אביב, דור שלישי לניצולי שואה, מסכמת לי את החוויה. "ישבתי במעגל עם מישהי מגרמניה שסבא שלה היה קצין אס-אס, ועם מישהי אחרת, מכחישת שואה, שרק בשנים האחרונות נחשפה לממדים האדירים של העוולות שעברנו. התחלתי להבין שגם עבורם השואה היא מקרה בלתי נתפס. הם לא מדברים עליו, חלקם מכחישים אותו. בעצם התופעה מעולם לא טופלה, היא רק הושקטה."

בישראל אנחנו עסוקים בעצמנו, בבחירות שלנו, באיכות החיים שלנו ובטוחים שאין אנטישמיות כי 'איך יכול להיות שזוועה בסדר גודל כזה יכולה לחזור?'. אנחנו מסרבים לראות את גל האנטישמיות האדיר שמתקרב אלינו. אותי זה מפחיד, כי האנטישמיות כל כך ממשיכה באירופה."

"רק כששמעתי את הרב לייטמן בשיעורי הקבלה שלו, הבנתי שהייתי עיוורת לאנטישמיות שקיימת בי", דומעת מולי אירנה וולצ'יק, 54, מהעיר דורטמונד בגרמניה. "לא הייתי מודעת לשנאה העצומה הזאת שיש בי כלפי היהודים, רגש בלתי מוסבר שקשה לי לעכל אותו. אני יושבת במעגל אחד עם יהודים, אבל מרגישה אנטישמית. מנסה לאהוב אותם, אבל מרגישה דחייה עצומה. רק כשקיבלתי הסבר נכון להרגשה הזאת, רק כשהרגשתי שכוח החיבור במעגל מרפא, הרשיתי לעצמי להתחיל להציף בהדרגה את הרגשות האלו. כשהריפוי מתקרב אתה מעז להתעמק במחלה."

טלי עוד יושבת לידינו על הספות הנוחות שבלובי המלון, שם שוחחנו. לאירנה הדמעות המשיכו לזלוג וטלי ניגשה אליה וחיבקה אותה חזק. עוד נשים שהיו שם התקרבו והצטרפו אליהן, למעגל. כולן עמדו חבוקות רגעים ארוכים. חיבוק שעלה על כל שפה, כל דעה, כל שנהא.

כולן עמדו חבוקות רגעים ארוכים. חיבוק שעלה על כל שפה, כל דעה, כל שנהא.

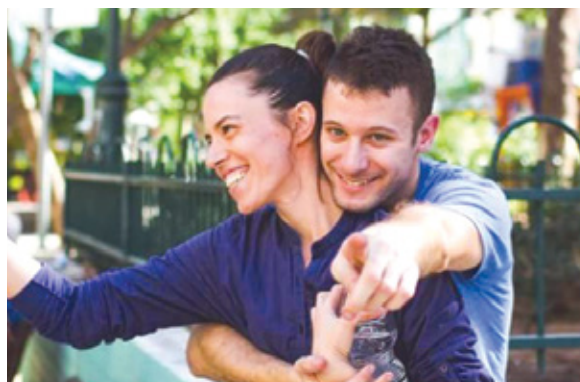
הגבול הדק בין חיים ומוות

"הרגע הזה שבו את קולטת שהילדה שלך מחוץ לבית, מסתובבת עם אנשים שלעולם לא היית בוחרת עבורה, עבור הנסיכה שלך – הוא רגע מכונן". לפחות עבור תמר יעקובי, יחצ"נית בתחום העיצוב והאדריכלות

"שי נולדה כמתנה מלמעלה", מספרת תמר יעקובי, שהייתה חולת סרטן במשך שנים רבות. "קיבלתי המלצה מאחד הרופאים שטיפלו בי, להעניק חיים למישהו אחר ובכך לקבל את חיי בחזרה. הקשבתי לו ונכנסתי להיריון. אלה היו חודשים של אושר צרוף". כששי נולדה העניקה לה אימה הכול, בלי שהייתה צריכה לדרוש דבר. "לא היה דבר ששי ביקשה ולא קיבלה, ילדת צמר גפן שיש לה הכול עד בלי די".

מהר מאוד התגלתה שי, בת הזקונים לשלוש אחיות נוספות, כילדה יצירתית ומורדת, "קראנו לה ילדת הכובעים, כי היא התאימה כובע מיוחד לכל אירוע, ועל הדרך הייתה מתריסה בעולם נגד ההליכה בתלם ובעד הייחודיות האישית שלה".

ההורים בילו את רוב שעות היום בעיסוקיהם, בעוד שי הפגינה עצמאות רבה ונשארה לבד בבית מגיל צעיר, "אני חושבת שמרוב אהבה ופינוק, הוריי קצת שכחו לשים לי גבולות ולהפגין בפניי סמכות הורית. זה בהחלט היה אחד הדברים שדחפו אותי מאוחר יותר לחפש אחריהם בכל דרך אפשרית, רק שמישהו יעצור אותי", מספרת שי.

בכיתה ט' היא החלה ללמוד אומנות ב"תלמה ילין", וכך מימשה את החלום הגדול של חייה. אבל תוך כדי הלימודים הוריה התגרשו וכל אחד הלך לדרכו. "הבית התפרק..." היא משחזרת, "אפשר לומר ששם התחיל לבעבע בי חיפוש עמוק יותר אחר משמעות. אם משפחה לא נשארת לתמיד, אז מה זה בכלל משפחה? מה זה בית? איפה אני יכולה למצוא ביטחון? והשאלה הגדולה: בשביל מה בכלל אם הכול כל כך שברירי וזמני?". היא עזבה את הלימודים שעליהם חלמה, יצאה לעבוד והלכה ללמוד עריכת וידאו וקולנוע.

לאחר שנים ספורות של השתלבות בתעשייה, שבהן הספיקה לחוות מספר מערכות יחסים כושלות, היא החלה להרגיש שהכול הולך ומאבד צבע. החיים הפכו למקום אפור וריקני. "ידעתי שעובר עליה משהו אבל לא באמת היה לי מה לתת לה בשביל להשקיע את נפשה המיוסרת", מספרת תמר, אימא של שי.

ערב אחד, מצב הרוח של שי הפך מטריד עד שחברתה הטובה רוני, חשה שאינה יכולה להותיר אותה לבדה בבית. נגד כל הסיכויים היא "סחבה" אותה איתה להרצאה של "קבלה לעם" בתל-אביב. "מאותו רגע נולדה לי ילדה חדשה", מספרת תמר, "הילדה פשוט חזרה לחיך".

שי הרגישה שאחרי שנים של חיפוש, משהו הצליח לפרוץ את חומות חוסר האמון ופשוט לדבר אליה. "מצאתי בית. מצאתי שייכות. היסוד הזה של משפחה וחברות שהתערער כל כך עם השנים, קם פתאום לתחייה ותפס מקום חם בליבי. מעיין שלם של תשובות נפתח לפניי ויותר מהכול הרגשתי סוף סוף שיש משמעות לחיי. במהלך ההיכרות עם קהילת הלומדים פגשה שי את אמנון, הגבר שאיתו היא תבחר להמשיך את חייה, ולהקים משפחה.

הסיפור שלי שי הוא דוגמה אחת מיני רבות, לקסם של חכמת הקבלה וליכולתה לסייע לכל אחד, בכל מצב, למצוא את נקודת החיבור שלו עם עצמו ועם החברה, נקודת אור בחיים שתספק לו קרקע פורייה להתפתחות אישית וחברתית. זו התפיסה של "קבלה לעם", והיא פתוחה לאלו המבקשים את נקודת החיבור הזו.

בונה בניינים באוויר

אייל זיו הוא בנאי עם משקפיים של אינטלקטואל, מה שגורם לאנשים להרים גבות. והוא מסביר

מכיתה ה' אני מרכיב משקפיים עגולים, חכמים. אהבתי מאוד לשחק כדורסל והמשקפיים היו נשברים תמיד. לאבא ואימא נמאס לתקן אותם, אז היו תקופות שהייתי מעתיק מהלוח עם עדשה אחת. המורה ללשון הייתה צוחקת מזה הרבה.

גדלתי ורכשתי מקצוע. אני עובד בבניין והמשקפיים עדיין עליי, מכוסים בשכבת אבק, שרוטים פה ושם, יושבים על האף בכזאת עקשנות.

אנשים שואלים אותי: "תגיד למה אתה עובד בבניין? אתה בכלל נראה מורה, זה מוזר, מה הקטע שלך?". "אני לומד את חכמת הקבלה", אני עונה "ויש יתרון לעבוד עם קירות שאינם מדברים, זה מפנה מקום לראש וללב לעבוד".

"וואלה, על מה אתה חושב? מה אתה מרגיש?", הם לרוב שואלים. "אני חושב על מטרת החיים. אני מרגיש שהיא מיוחדת ויפה המטרה. שהיא מכוונת אותנו להיות אחד, לבנות בניין משותף". וכשהם עוד מביטים בי במבטים תמוהים אני מוסיף: "אני לא צריך משקפיים כדי לראות את המטרה, אני רק צריך שיטה וחכמה שתלווה אותי לשם".

תמונה: מהאלבום המשפחתי

איר?

מוזמנים לצאת מהפלונטר
במפגש היכרות מרתק
לקראת פתיחת קורס
בחכמת הקבלה

איפה?

אור עקיבא - 9.12.19	מודיעין - 27.11.19 11.12.19
אילת - 4.12.19 18.12.19	נהריה - 3.12.19
אשדוד - 20.11.19 4.12.19	נתניה - 2.12.19
אשקלון - 9.12.19	פתח תקווה - 9.12.19
באר שבע - 9.12.19	קצרין - 4.12.19 16.12.19
חדרה - 27.11.19 11.12.19	ראשון לציון - 2.12.19
חיפה - 4.12.19	רחובות - 27.11.19 11.12.19
ירושלים - 2.12.19	רעננה - 27.11.19 11.12.19
כפר בלום - 11.12.19	תל אביב - 9.12.19

לפרטים: 1-700-509-209 | kab.co.il

מה זו אהבה?

הנרי דוד יכול לשחק כל תפקיד בקולנוע ובתיאטרון, אבל מאחורי הקלעים, בחיי היומיום, בזוגיות עם אשתו, הוא לא תמיד מצליח לתפוס אותו, את המחבל שמחפש להחריב את היחסים הזוגיים. כשגילה מהי אהבה אמיתית, השתנתה התמונה

כתוצאה מהקשר הזה? הרי כבר עזבתי הרבה קשרים, ולעזוב עוד פעם, זה לא מה שיקדם אותי בחיים. וגם אם אני לא מסתדר עם אשתי ברגע נתון, אני מנסה לא להתחמק, אלא מתייזב ומתמודד. לא מולה, אלא מול האגו שבינינו. וגם אשתי מצידה עושה בשבילי הרבה ויתורים מעשיים, יומיומיים, ששומרים על האהבה שלנו. זה מן ריקוד כזה, פעם אני מוותר ופעם היא. יחד רוקדים.

חכמת הקבלה לימדה אותנו לרקוד. כשבזוגיות יש ממד רוחני, זו סוללה שאינה נגמרת לעולם. היא נכנסת לך לתוך התא המשפחתי, והיא פשוט עובדת בלי הפסקה. הזוגיות חיה ומתחדשת, ואתם לא חייבים להמציא כל מיני טריקים "להנשים" אותה.

היום אני יודע ומרגיש ומבין שאהבה היא משהו שאינו יכול להיות בתוך היד שלי. אם זה בתוך היד שלי, זו כבר לא אהבה. אבל אם זה משהו שאני שואף אליו, ורוצה לגלות בתוכי בכל יום ויום, לזה עוד יש סיכוי להיקרא אהבה.

זוגיות בין שני אנשים היא עסק מורכב ומלוכלך. לשני הצדדים ברור שאף אחד אינו מונע מתוך יצרים טהורים או קדושים, אין חיה כזאת. הבעיה היא שחונכנו לחשוב שלהגיע לזוגיות מאושרת זה דבר קל וטבעי מאין כמוהו. כל מה שצריך זה להפגיש בין גבר ואישה, ואז הם יעשו אהבה. אבל רק אז מתחיל המשחק. הקשר האינטימי הוא כמו זרקור ענק שמאיר על האגו העקשן והרכושן שלך. זה שחושב שמגיע לו הכול ולא מסוגל לוותר לאף אחד חוץ מלעצמו. הוא המתכון לכישלון במערכות היחסים.

במקרה שלי, אחרי כמה כישלונות כאלה, התחלתי לקלוט שיש בינינו איזה מחבל שעסוק כל הזמן בלשרוף לנו את הקשר. כלומר, הבעיה היא לא בי ולא באשתי, אלא יש שחקן נוסף במשחק הזה שאנחנו לא מספיק מכירים. רציתי לפגוש אותו פנים אל פנים, להבין את הראש לו, וללמוד איך לבנות את בניין היחסים הזה כך שהוא לא יקרוס כמו הכול מסביב?

אז עבדתי על עצמי, חידשתי את השאלות הראשונות: למה נכנסתי לקשר הזה? אילו תכונות חשוב לי לגלות מתוך עצמי

חלוצות המחנה

דורות של חלוצות הקריבו את חייהן כדי להקים לנו בית. אבל היום תפקידנו למלא אותו בערכים נעלים

אפרת אהרונ

דבורה דרכל, החלוצה הצעירה, עמדה לבדה בעליית הגג ואחזה בחוזקה באקדחה. היא לא תיתן אותו לאיש. היה זה יום שני, אחד במרץ 1920, יום בהיר ויפה אחרי ימים קרים וגשומים. השמש האירה את הגליל, ואף אחד לא שיער שסופו יהיה כה מר ושחור.

יוסף טרומפלדור הגיע במרוצה מכפר גלעדי, כששמע על המתקפה על תל-חי. לעיניו הנדהמות נגלו מאות ערבים שמקיפים את המתחם. כל עמדות הירי אוישו וכולם המתו בדריכות להוראה. פתאום בקרבת הפתח הופיע כאמיל חוסיין אפנדי הבדואי עם אנשיו ודרש להיכנס פנימה ולחפש אחר צרפתים שמא מתחבאים במקום. טרומפלדור אפשר להם.

תוך זמן קצר נתקלו כאמיל ואנשיו בדבורה שהייתה בעליית הגג וניסו לחטוף בכוח את אקדחה. דבורה לא ויתרה. היא הייתה קטנה וחלשה ביחס לגברים החסונים, אבל התנגדה בכל כוחה. צעקתה החדה הדהדה במבנה, וטרומפלדור פקד לפתוח באש.

בן רגע ירו השומרים לעבר המון הערבים שהתגודד סביב המתחם המסוגר. כאמיל ואנשיו התבצרו בעליית הגג והחלו אף הם לירות לעבר כל יהודי ויהודייה שראו. הם זרקו רימון לחדר העלייה, וזה התפוצץ והרעיד את הקירות. הרימון גבה את חייה של דבורה, ההרוגה הראשונה בקרב על תל-חי. הקרב לא נגמר במשך שעות שרקו הכדורים שריקות מחרידות והפילו חללים ופצועים נוספים.

דורות חונכו על סיפורי גבורה כמו הקרב בתל-חי, על עולם

עבור כל העולם. ובינתיים אנחנו תקועים עם משכנתא, הריבית תופחת, והנושים מכל האומות מפנים אלינו אצבע מאשימה ותובעים את החוב.

דורות החלוצים עמלו כדי להקים לנו בית, ולנו יש תפקיד אחר, משמעותי לא פחות: למלא את הבית בערכים שהיו נחלת העם היהודי מאז ומתמיד. להתעלות מעל האגו הישראלי המופרז שמפריד בינינו, ולהתחבר באהבת אחים סביב המטרה המשותפת.

וכמו בכל צעד היסטורי, בלי נשים זה לא יקרה. כי להיות ישראלית זה תפקיד, זו היכולת לראות את התמונה השלמה, להבין שהעולם דורש מאיתנו להביא בשורה חדשה - ללמוד את כולם לאהוב איש את רעהו על פני השנאה המתפרצת, ולהרגיש אחראית לעתיד העם, המדינה והעולם.

היום כמו אז, דרוש לנו כוח חלוץ, נשים ישראליות שרגליהן נטועות בקרקע, והראש והלב נושקים לשמיים. הן יכולות להוביל את המהפכה הרוחנית ולבנות פה בית אמיתי, חם ואוהב, שיפעל לטובת האנושות כולה.

שהיה ואיננו, ובו אנשים אידיאליסטים שבקרבם בערה תחושת השליחות ההיסטורית. לא הכול מבחינים מיד בפרט הקטן הזה: מאחורי רוב הסיפורים מעוררי ההשראה על החלוצים נמצאות נשים. רובן אלמוניות, שחלמו על ארץ ישראל, עזבו הכול ועלו ארצה. הן היו הבסיס האיתן ליישוב הארץ.

וכעת המהפכה של יישוב האדמות הושלמה. אז יש לנו ארץ, ויש לנו בית, ויש לנו עץ, ויש כבישים מהירים וגם גשר, אבל מתחת לכל המעטפת היפה והפורחת הזאת, משהו חסר. ככל שנבנינו והתפתחנו בחומר, איבדנו את התרוממות הרוח שאפפה את הדורות הקודמים, את ההרגשה שיש לנו תפקיד חשוב שכולנו שותפים לו. התרחקנו ושקענו בחיים הנוחים. כל אחד עושה לביתו, ואין חזון אחד שבכוחו להלהיב ולחבר את כל קצוות העם.

בדורנו דרושה לנו מהפכה רוחנית. כזאת שתפריח את השממה ביחסים בינינו, ותיישב את הלבבות שלנו באהבה הדדית. הבית שבנינו כאן ניתן לנו על תנאי, כדי שנוכל לממש את ייעודנו להיות אומה, שהיא סמל ומופת לאחדות

הכי שקרנית בעולם

רגע אחרי שפרסמתי פוסט עם חיוך מושלם, אני מוחקת אותו. אני כבר יודעת: אני חלק מתרבות הפייק, מייפה את האגו שלי

שלי פרץ

- כבר מזמן אני לא חיה בשבילי, אלא בשבילם. אז למה עכשיו כשהיא בוכה, חשובים לי הלייקים האלה? ולמה אני לא מפרסמת לכל העולם שאני פשוט אימא גרועה?

המוח שלי לא לוחץ על הברקס באוטוסטרדת המחשבות המטרידות, אבל הווייז הפנימי מודיע שנמצא הנתיב לסלחנות עצמית. הנהג במכונית הבלהות הוא כנראה האגו שלי: "היי אימוש, אל תחמירי עם עצמך", הוא אומר, "זו תרבות הפייק אשמה. זה הדופמין שמשתחרר לך במוח. זה הצורך הבלתי נשלט שלך לפרסם מצג שווה ולהיות לפחות כמו כולם, אפילו יותר מכולם".

+++

ובחלומי אני חותמת על חוזה כנות עם עצמי: ממחר אהיה אחרת. לא אהיה כמו כל האנשים הפיקטיביים. אם אעלה פוסט אכתוב רק על דברים לא נעימים, על כישלונות ועל ריבים. אבל אז האגו שוב מתערב: "השתגעתי? זאת לא הדרך הנכונה! למה לא לייפות את הדברים טיפה, אם זה עוזר לאנשים סביבך להתחבר? למה לא להבליט רק רגעים טובים אם זה נותן השראה להורים נוספים? הרי קורים לך מדי פעם דברים נחמדים, אז למה לא לספר עליהם לאחרים? ושימי פילטר - זה מטשטש את הפגמים!".

הכי שקרנית. כך אני מרגישה רגע אחרי שפרסמתי פוסט על מקרה משעשע שקרה לי עם הילדים, שאם תקראו אותו, בטח תחשבו שאני אם השנה. במציאות האמיתית? הבת שלי צורחת עליי בכל נשמתה כדי שאעזוב כבר את הטלפון ואשתעבד להכנת סלט ירקות קצוץ דק - רק כי היא החליטה שדווקא אני צריכה לעשות אותו. ודווקא עכשיו.

ולי יש המון תירוצים. עכשיו חשוב לי יותר לענות לכל חבריי בפייסבוק שנהנים מ"החשיפה הכנה", שאגב, הייתה נכונה רק עד לפני רבע שעה. וכל לייק שמצטרף גורם לי להרגיש הפוכה, ערמומית ושפלה. ואני ממשיכה לתרץ לעצמי כמה שאני אישה עמוסה, ועד שיש לי חמש דקות אומללות עם עצמי, אז שהילדה הצורחת תניח כבר לנפשי. וכך נפשי ונפשה מתקוטטות, ובסוף היא מנצחת. זה פתטי, אני מסכמת לעצמי, ובא לי למחוק את הפוסט הארוך. פתטי. למה בכלל כל הלייקים האלה חשובים לי?

"את אימא אגואיסטית", היא מוחקת באחת את כל הדאגה האימהית שמדירה שינה מעיניי כשמשוהו מעצבי אותה, את הזמן האינסופי שנועד עבורה, את הבישולים הגדושים טעמי אהבה, את הרגש הלא מוסבר של תלות חתומה בדם

שוב ושוב

על פי האגדה, הפניקס, עוף החול, ממית את עצמו בשריפה ונולד מחדש מתוך האפר באופן מחזורי. זה מה שקורה גם במערכות היחסים שבינינו

ענת אלינב

הריב הראשון. זוכרים אותו? החיכוך הראשון בעבודה, הרמת הקול הראשונה על הילדים, השתיקה הראשונה במסעדה. איזה פחד, אה? מאיפה זה נחת עלינו?

והריחוק המאיים שבא בעקבותיו, האשמה, הכעס, התסכול והייאוש. לא כף. עוד יותר לא כף לגלות שהניסיון שלנו לבלום, להדוף, או לפתור את המצבים הלא נעימים האלה בינינו, לא מונע מהם לחזור שוב ושוב לאורך החיים, ולהצליח להפתיע אותנו ולפגוע בנו בכל פעם, כאילו זאת הפעם הראשונה.

הפנטזיה שלנו לשמור על מצב הרמוני תמידי ביחסים, לא רק שהיא מוגזמת, אלא היא גם מתכון לאינסוף אכזבות. ואני לא מתכוונת לאכזבה של החלום שהתנפץ אל מול המציאות. אני מדברת על אכזבה הרבה יותר עמוקה, שברוב המקרים מורגשת רק בדיעבד, אם בכלל. אכזבה מהקשר שנשאר סטטי לאורך חודשים ושנים. קשר שלא ממומש במלואו, על כל הפוטנציאל שבו. אהבה על האש הכי קטנה, וכל זה בגלל שלא ניצלנו נכון את הריב והמחלוקת, את הריחוק והקריירות.

אין מצב שיחסים במשפחה, בזוגיות, בין חברים או קולגות לעבודה - בכל סוג של קשר - יתרחבו ויתעצמו, אם לא יקדימו אותם הכעס, השליטה והביקורת, התסכול והעצבים. ואני לא אומרת שצריך לתור אחרי שנאות. ממש

לכן הבהלה והמנוסה האינסטינקטיביות כשמשבר מתקרב, כמו גם הציפייה לתקן את הבעיה כדי שלא תקרה שוב, משכיחות מאיתנו את ההכרחיות שבמשברים האלה, ועד כמה שאנחנו זקוקים להם כדי להתקדם, כדי לאהוב יותר. אז לכשיגיעו, חשוב שנלמד איך להשתמש בהם נכון ואולי אפילו לכבד את נוכחותם.

למסע כזה חשוב להתכונן יחד. להחליט שאין כאן יותר מקום לאדישות או להתעלמות. להבין שבכלים שהשתמשנו בהם עד עכשיו תקפנו זה את זה, ושלמלחמה הזאת דרושה אסטרטגיה שונה לגמרי. להצטייד בארסנל של ויתורים הדדיים לעת צרה. להפנים שיש עניין כזה, מחזורי ונצחי בין בני אדם, של פירוק והרכבה מחדש. ושיש דבר כזה שנקרא אגו, שבכל פעם שנמית אותו הוא יקום במיוחד בשבילנו, בכל פעם מחדש. למה? כי דבר לא קיים אלא בניגוד לצורתו ההפוכה. היכולת שלנו להבחין במשהו מבוססת על השוואה בין הדבר להיפוכו. זה הכול. לכן כדי להרגיש מהי מתיקות נצטרך לטעום מהמר, ולהתענג על כל ביס, כי הוא-הוא זה שמדגיש לנו, בכל פעם עוד קצת, את טעם החיים.

לא. הן הרי יגיעו בכל מקרה, סמכו על טבע האדם. האמת היא שדווקא ככל שנמצה כל מצב כזה של פירוד באופן אידיאלי, המצב הבא אחריו יגיע בעוצמה גבוהה יותר, כשכל הבלאגן הזה, תאמינו או לא, הונדס במיוחד עבורנו.

ריבים היו ויהיו, הם ימשיכו וחייבים להתקיים כי הם אלה שמחזיקים גבוה מעליהם את האהבה. חברות נחמדה זה נהדר, אבל דמיינו את העושה, את הגוונים והטעמים שיש ביחסים שמשכללים את עצמם כל פעם מחדש. כמו עוף חול. אנחנו ממיתים את הרע שחוצץ בינינו, הקשר שלנו מתחזק, ושוב הרע אוסף את עצמו מהאפר, גדול יותר, מאיים יותר, מרחיק עוד יותר, ואנחנו בונים אהבה עוד יותר גדולה מעליו. אהבה מהאגדות.

ארץ לעולם לא

לאן שלא נטייל על מפת העולם, תמיד האצבעות ינחתו על ארץ אנטישמית

נדיה קוזי

הנהר המתינה להם אסדה שאליה הוכנסו. הנאצים אטמו את פתחיה בקרשים ודחפו אותה למרכז הנהר הידוע בזרם מימיו השקטים.

חמישה ימים הם היו נעולים בתוכה, בלי אוכל ומים. מי שהעז להתקרב אליה הסתכן בחייו. ביום השישי, בעודם חיים וזועקים לעזרה, הטביעו הנאצים את האסדה כולה. איש מהם לא ניצל.

מבועתת מהעבר אני מחפשת באצבעותיי את דרכי חזרה אל ארץ ישראל. מטיילת על גבי המפה, ומוצאת את עצמי מונה את מספר המדינות שסובבות אותנו, מדינות שחרטו על דגלן להשמידנו. אולי זו הכמות שלהן, ואולי זה הגודל שלהן, אבל יותר מזה, נדמה לי שעוצמת השנאה כלפינו היא שגורמת לי לנוע באי-נוחות על הספה כשבתי על ברכיי.

אני נזכרת שאי-שם, עמוק בתוך הארון, מתחבא לו דרכון אירופאי שבעלי הנפיק בעבר. ורגע אחרי אני מתפקחת ומהרהרת: "נו, ולאן כבר יש לי לברוח? לאירופה האנטישמית? אל גדות הנהר העצוב של סבא? ואפילו אנודע עד לקצה השני של העולם, איפה שלא אשים אצבע על המפה, היא תיגע בשנאה".

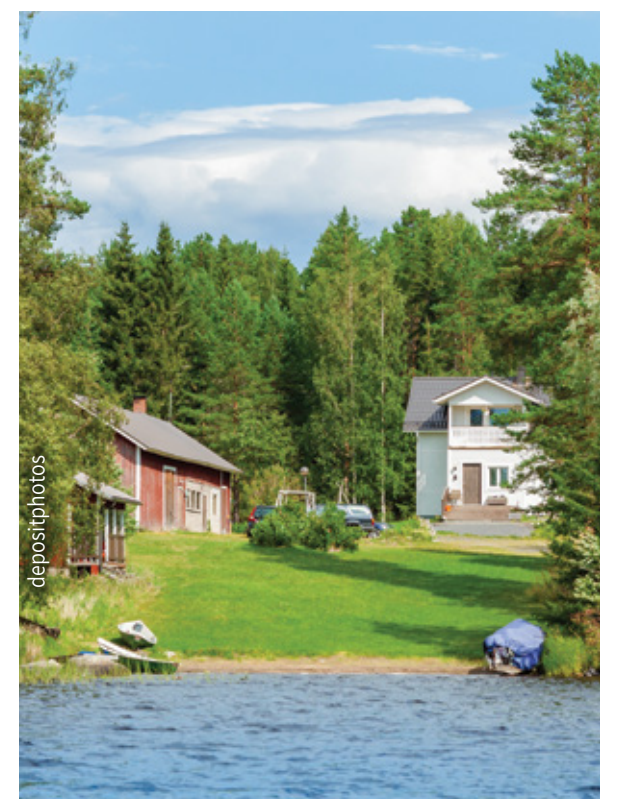
זוג עיניים קטנטנות מביט עליי וחוזר אל הנקודה שהיא קוראת לה בית. היא נולדה כאן, רצויה ואהובה בארצה. אין לי באמת לאן לברוח.

בתי בת הארבע ניגשה אליי, אוחזת בידיה ספר אטלס ומורה לי בטון רציני: "תראי לי איפה כאן אנחנו". הרמתי את ראשי מהמסך והתחלתי לחפש את המיקום. "הנה!", הצבעתי על האזור התחום שבתוכו בקושי נדחקה המילה "ישראל".

היא נטלה את המפה והביטה בסקרנות אל אותה נקודה, מזכירה לי את עצמי בגילה כאשר הייתי מבקשת מסבי ז'ל להראות לי מקומות בעולם. עיניו היו צדות תמיד את אותו נהר בדיוק, נהר הפריפאט; נהר ארוך שזורם מאוקראינה, דרך בלרוס, ונשפך לבסוף לתוך נהר הדנייפר. "הנה הוא!", היה מצביע עליו, עוקב באצבעותיו לכל אורכו, ועוצר לפתע במפגש הנהר עם העיר מוזיר שבבלרוס, עיר הולדתו.

כשהתבגרתי הבנתי שתמונת הנהר ההיא לא הייתה פסטורלית עבורו כפי שזו הצטיירה אז בדמיוני. בנהר הזה נספו סבו וסבתו. שניהם סירבו להתפנות כאשר הנאצים החלו לפלוש לתוככי בלארוס. הם לא האמינו שהגרמנים, האליטה האירופית על מורשתה התרבותית הנודעת, תסב להם נזק אמיתי. כך סבי ובני משפחתו הסבירו כשנשאלו מדוע לא התפנו.

אבל זה קרה, וכאשר זה קרה והנאצים נכנסו למקום מושבם הם גילו בו חמש-מאות יהודים. ילדים וזקנים, נשים וגברים - כולם כאחד נלקחו והובלו עשרים וחמישה קילומטרים משם; כל הדרך עד לנהר ההוא, נהר הפריפאט. על גדות

לאן עכשיו?

שופט בתוך עצמו הוא גר

שופטים הם אנשי אמת, שונאי בצע, רודפי צדק. אבל גם הם בשר ודם

שולי אורן

כל מה שהייתי צריכה להגיד היה "אדוני השופט, אני מבקשת לדחות את הדיון כדי ללמוד את חומר החקירה בתיק". זאת הייתה ההופעה הראשונה שלי בבית המשפט בתור עורכת דין עצמאית שזה עתה סיימה את מבחני הלשכה. הלחץ אחז בי היטב. שעות עמדתי מול המראה מדקלמת את המילים, כשמדי פעם אני משנה את הבעות הפנים ואת טון הדיבור.

בצר לי, שיתפתי את אבא בהיסטריה הכללית שלי, והוא הביע פליאה "דווקא את, בת של שופט, צריכה להיות רגועה. הרי מי כמוך יודעת ששופט הוא רק בשר ודם. ממה יש לך לפחד?". המילים של אבא נחקקו בי היטב, אולם החשש ותחושת אי-הנוחות לפני כל דיון בבית המשפט לא עזבו אותי במהלך כל עשר שנותיי כעורכת דין, על אף היותי בת של שופט בשר ודם.

בפקולטה למשפטים נהניתי ללמוד כי לשופט אין כוח ולא רצון, אלא רק שיפוט. ההחלטה השיפוטית, כך סיפרו לי, נקבעת לפי מיטב מצפוני של השופט, ללא מורא וללא משוא פנים. כבוד השופט לעולם לא יושפע בהחלטתו ממניעים ומגורמים העלולים להשפיל את רוחו החופשית, כמו הרצון למצוא חן ולהשיג דבר מה או החשש מפני תגובות של התנגדות והרצון לזכות ליחס של יראה או כבוד.

ועכשיו בואו נדבר פרקטית. סביר להניח שכל מי שנתקל במערכת המשפטית יסכים לכך שהיא לוקה בחוסר ודאות, וכי תוצאות המשפט תלויות, בין היתר ואולי בעיקר, על "איזה שופט תיפול". ומן המפורסמות היא, שלבית המשפט ניתן להגיע עם אותו כתב אישום, להיכנס לאולמות נפרדים ולצאת בפסקי דין שונים. גורלו של האדם תלוי בזהות השופט שיושב בדינו, והשופט, כמו כל אדם, בתוך עצמו הוא גר.

שבוי בתוך עצמו, רחוק מרחק רב מהדנ"א השיפוטי העל-אנושי המיוחס לו, ובלי יכולת של ממש להתעלות ולהתנתק מהיותו אדם בשר ודם, מכריע השופט גורלות במשחק הימורים שנקרא משפט צדק. בית המשפט העליון אמנם הכיר בהיותו של השופט אדם ולא מלאך, אולם קבע שעל כס השיפוט לומד השופט כיצד "לנטרל" רעשים חיצוניים כגון רגשות חיבה. וכיצד יעשה זאת כבוד השופט? אין לדעת.

בכלל, למה אני מצפה שהשסע החברתי שלנו לא ישפיע על השופטים, שמושפעים כמונו מהתקשורת ומהלך הרוח שהיא מכתיבה? למה בדור שבו כולנו הפכנו שופטים מחמירים, ומידת החמלה והרחמים כמעט התפוגגה לנו, אני מצפה מכבוד השופט לנהוג אחרת?

עם השאלות המטרידות האלה חזרתי לאבא שפסק נחרצות כי "השופט בשר ודם ואין מרות עליו זולת החוק, ובמידה שדאגתו מופנית לשלום בין בני האדם, שמור הוא מפני כל דעה משוחדת". בגישה הזאת השתמשתי בכל שנותיי כעורכת דין.

אגב, הלחץ מאותו דיון ראשון הכריע אותי, ובמקום לקרוא לשופט "אדוני" קראתי לו "גברתי". השופט שזיהה מיד את התרגשותי הירוקה הניף את ידו בביטול נוכח התנצלותי, צחק וקיבל את בקשתי לדחיית הדיון. איזה מזל שנפלתי על השופט הזה דווקא.

לא רק כלי התקשורת מחויבים לפעול באחדות, אלא גם ההנהגה. מנהיג ליברלי, לדוגמה, יהיה מועיל ושקול רק כאשר יישב לצד מנהיג "התוחם את גבולות החופש". אם ישלימו זה את זה, הם יסללו את שביל הזהב לשתי המפלגות שלהם. נושיו גם אותם סביב שולחן עגול עם עוד מספר נציגי מפלגות - והרי לנו כנסת ישראל, דגם ראוי ומייצג של כלל החברה המפוצלת, "סנהדרין" של ימינו. רק הנהגה כזאת אפשר יהיה לכנות במלא הכבוד בשם "דמוקרטיה" - שלטון העם, שלטון הרוב, שליטה של נציגות נבחרת.

השלב המהותי והמכריע יהיה להוביל את המשתתפים להרגשת חיבור וליצירת סינרגיה מעל כל חילוקי הדעות. דווקא כאשר ניגודים מגיעים להשלמה הדדית ביניהם, החברה כולה מגיעה לדרגת התפתחות חדשה. זהו סוג ההתפתחות שהעולם הגלובלי והמקושר צריך היום, סוג ההנהגה הראויה הדרושה לכל אזרח - ולא רק בישראל אלא בחברה האנושית כולה.

מה טוב אילו היו יושבים יחד, ברשות אחת, אנשי תקשורת מכל קשת המדיה הישראלית: שמאלנים וימנים, ערבים וחרדים, כולל הקיצוניים שבשולי החברה, עובדים יחד למען בוס אחד: טובת העם

הנהגה של שלטון שוויוני וצודק, המורכב משכל ורגש משותפים, יכולה לקבל החלטות עבור כולם. בסמכותה לקבל החלטות המנוגדות לדעות הפרטים שבה, מתוך ידיעה כי מדובר בקביעה הנכונה לטובת הגוף כולו. בחברה כזאת אין צורך בכוכב, שהיום יקום ומחר ייפול, אלא די במעגל דעות מגוון ככל האפשר. הוא המוח של גוף האומה, ואחריו ינהרו כולם בלב שלם.

עם הנהגה כזו אף לא אחד יידרש לוותר על דעתו הפרטית, ואף ייחנה מכל היתרונות שבתכונות המנוגדות לו. המצב החדש, הכולל את כל הניגודים, מוליד התפתחות חדשה, בונה דמות אחת מגובשת, מקנה לכל אחד מקום שווה בחברה. תרומתו הייחודית גלויה לעין כול. זה הפלא של הבריאה.

כשם שכל תא, איבר, או מערכת בגוף האדם פועלים לקיום עצמם, כך כל הדעות נוטות לדאוג לעצמן בלבד. אבל מרגע שחיברנו בחכמה בין כל החלקים, בין כל הדעות המנוגדות, יצרנו גוף שלם ובריא, מאוזן ומלא חיים.

הגישה המבריקה הזאת לריפוי הגוף היא יסוד העם היהודי - חכמת הקבלה שעליה כתבו גדולי המקובלים מדורי דורות, והיא מחכה רק לנו, שנבריא ונתחזק.

אף פעם מדינת ישראל לא הייתה חולה כל כך. באף חורף, באף שנה. המערכת החיסונית בקושי מתפקדת, והאיברים המרכיבים את הגוף - הכלכלה, הביטחון, המשפט, החינוך והחברה - הולכים ומתפרקים. לא רק בישראל, אלא גם בעולם כולו.

המחלה מוכרת וידועה מראש: אגואיזם. אהבה עצמית שגדלה לממדים עצומים בכל איבר, עד שהאיבר בעצמו מתנוון ומתנתק מהשאר.

בשנה האחרונה האגו החולני גדל ושובר שיאים חדשים: מתנתק מכל מוסכמות חברתיות קודמות, מתנער משעבוד כל חוק וסדר, רומס באכזריות מסגרות ונורמות מקובלות. מי יכול עליו, על האגו, כשהוא מנפח את חזהו בגאוה, איזה חוק יבלום אותו? איזה גורם יוכל לרסן אותו?

ויש לו גב חזק, לאגו: כלי התקשורת. מפוסט כתוב ועד סרטון מבוים, מעיתון גדוש ועד מבזק מתפרץ - לכלי התקשורת יש היום חופש, השפעה וכוח שלא זכו לו מעולם. בכל רגע נתון ביכולתם להטות את דעת ההמון, לרדות ולשסות בדעת הציבור. וכאשר מנופפים להם בשק מזומנים, אפשר גם לקנות שטחים שלמים, ערוצים על ערוצים, ולהזריק דעה היישר לתת-מודע.

הכסף יכול לקנות פרסום, והפרסום יכול לשטוף את כולם. יום אחרי יום, שטיפה אחרי שטיפה, עד שהכול נחלשים בהדרגה ונכנעים, עד שתודעת כל האיברים - השוטרים ועורכי הדין, המחנכים והשופטים, המנהיגים והאזרחים - נופלת לידי התקשורת. מיום ליום מחלת הגוף מתגברת: הדאגה לזולת פוחתת, השנאה לאחר מתעצמת, והסרטן שמכרסם בגוף האומה מזרז את גסיסתה.

על התקשורת, בכל מקום שבעולם, להיות אינפורמטיבית ואובייקטיבית, ולא שפוטה בידי בעלי הממון והאינטרס. עליה לדעת היטב היכן גבולותיה. כי התקשורת, כשמה כן היא, תפקידה היא לקשור בינינו; אמצעי המקשר בין האיברים כולם לגוף אחד בריא וחזק.

מה טוב אילו היו יושבים יחד, ברשות אחת, אנשי תקשורת מכל קשת המדיה הישראלית: שמאלנים וימניים, ערבים וחרדים, כולל הקיצוניים שבשולי החברה, עובדים יחד למען בוס אחד: טובת העם. כל החלטותיהם כפופות לו בלבד. לכל דעה מרחב, אף מחשבה אינה מדוכאת, אף קול אינו מושחק. אלא הם יישבו וידונו בפורום עגול ורחב, יתפלפלו עם מומחים ויתעמקו בנתונים, יריבו ויתפיסו עד שיגיעו להחלטה משותפת, למסר אחיד ארוז בשלל צבעים, שאותו הם יבשרו לעם בקול רם.

כלל אצבע חדש ינחה אותם בעבודתם: פרסום ידיעות ותכנים שתורמים ופועלים לטובת האדם והמדינה, שחותרים לאחדות העם והעולם. לאיש אסור לפגום בדעה אחרת, אלא רק לאזן אותה עם שאר הדעות ולנתב אותן יחד להשלמה הדדית. אם הם לא מגיעים לעמק השווה - אין הודעה לציבור. לעומת זאת, רק כשהמידע מיטיב עם כולם, הוא יוצא לאוויר העולם. פלורליזם תקשורתי כזה, במלוא מובן המילה, יתחיל תהליך של ריפוי המחלה ואיזון גב האומה.

מתחברים לטוב
ערוץ "קבלה לעם"
אפיק 96 | HOT

